Oświadczenie złożone
przez senator Annę Górską
na 18. posiedzeniu Senatu
w dniu 31 lipca 2024 r.

Oświadczenie skierowane do ministra rozwoju i technologii Krzysztofa Paszyka

Z dostępnych statystyk wynika, że od 2020 r., kiedy zostało zmienione prawo budowlane w tym zakresie, rośnie liczba legalizowanych obiektów budowlanych w całym kraju. Dodatkowo, jak wynika z informacji, które posiadam, dochodzi do łamania obowiązującego prawa, często legalizuje się obiekty budowlane na terenach cennych przyrodniczo, użytkach rolnych czy leśnych działkach nigdy nieprzeznaczonych do zabudowy. Co więcej, dochodzi również do sytuacji, że wnioskodawcy składają fałszywe oświadczenia odnośnie do liczby lat istnienia przedmiotowego obiektu, co pozwala skorzystać z uproszczonej ścieżki legalizacji.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o podanie informacji, jak są realizowane w Polsce przez powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego uproszczone legalizacje na podstawie art. 49f ustawy – Prawo budowlane, tj. DzU nr 725 z 2024 r.

1. Bardzo proszę o przygotowanie informacji, w podziale na lata i województwa, co do następujących danych: wniosków złożonych do PINB o uproszczoną legalizację na podstawie art. 49f prawa budowlanego, wydanych decyzji legalizacyjnych na podstawie art. 49f prawa budowlanego.

2. Art. 7 kodeksu postępowania administracyjnego mówi: „w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli", a art. 80 k.p.a. mówi: „organ administracji publicznej ocenia na podstawie całokształtu materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona" – DzU z 2023 r., poz. 775 z późn. zm. Czy tak się dzieje w przypadku procedowania wniosków o uproszczoną legalizację?

3. Jednym z dokumentów wymaganych do dokonania uproszczonej legalizacji jest, zgodnie z art. 32 ust. 4 pkt 2, oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej. Czy powiatowe inspektoraty nadzoru budowlanego weryfikują, a jeśli tak, to w jaki sposób, oświadczenia o posiadaniu gruntu na cele budowlane zainteresowanych uproszczoną legalizacją?

4. Czy PINB badają zgodność legalizacji obiektu budowlanego z: ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub, w przypadku jego braku, z decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz z przepisami odrębnymi dotyczącymi obszarów chronionych, w szczególności z przepisami ustawy o ochronie przyrody czy ustawy – Prawo wodne?

5. Zgodnie z treścią art. 304 §2 kodeksu postępowania karnego instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa. Czy w ogóle odnotowano złożenie zawiadomień w związku z fałszywymi oświadczeniami zainteresowanych dotyczącymi dysponowania gruntem na cele budowlane, które wnioskodawca w procedurze uproszczonej legalizacji powinien złożyć do PINB, w sytuacji, gdy PINB jest doskonale zorientowany, że np. grunt oznaczony jako użytek Ls nigdy nie może być zabudowany?

6. Ile takich zawiadomień zostało skierowanych do organów ścigania?

7. Dlaczego, pomimo pism przesyłanych przez kierownictwa parków krajobrazowych do powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego, informujących o tym, że samowola budowlana na terenie chronionym zaistniała w okresie krótszym niż 20 lat, i pomimo przytoczonych zapisów k.p.a., PINB-y dokonują legalizacji?

Anna Górska
senatorka RP